

עסקים ולומדים

זווית יהודית אקטואלית לקהילת אנשי העסקים

פרשת ואתחנן- שבת נחמו, י"ג אב תשע"ד

מדוע נתנה לנו השבת?

בפרשת ואתחנן חוזר משה על עשרת הדברות.

למרבה הפלא אין כאן חזרה מדויקת אלא ישנם מספר שינויים בולטים בין עשרת הדברות כפי שמופיעים בפרשת יתרו (שמות כ) לעשרת הדברות כפי שמופיעים אצלנו.

חז"ל עמדו על ההבדלים ובעיקר על כך שבספר שמות הדיבור על השבת נפתח במילה "זכור" ובספר דברים במילה "שמור". "זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו" כלומר על אף שמדובר במילים שונות, שניהם נאמרו מפי הקב"ה באותו זמן במעמד הר סיני. כיצד יתכן? אכן רק הקב"ה יכול לעשות זאת.

התבוננות נוספת במצוות השבת מגלה לנו הבדל משמעותי נוסף. בספר שמות הדגש במצוות השבת הוא בריאת העולם. אנו מקיימים את השבת "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ... וינח ביום השביעי, על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו" לעומת זאת בספר דברים צריך לקיים את השבת "למען ינוח עבדך ואמתך כמוך, וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים.. על כן צווח ה' לעשות את יום השבת". אותם עשרת הדברות, בשניהם יש ציווי לשמור שבת, ובכל זאת ההסבר שונה לחלוטין, וגם עליהם נאמר שהכול בדיבור אחד נאמר, שני הנימוקים לקיום השבת נאמרו באותו רגע בהר סיני.

בהתבוננות בכל התורה נראה שזו דרכה. האמונה באלוקים כבורא העולם והאדם, מחייבת אותנו להתנהגות של חמלה ורחמים כלפי בריותיו, ובמקום שבו אין יראת אלוקים, אין גם חמלה על בני האדם. השבת היא יסוד האמונה בבריאת העולם, והיא גם אבן יסוד בחינוך האדם לחמלה ודאגה לעבד לגר וגם לבהמה. במקום שבו אין אמונה, וההישגים החומריים הם העיקר, גם לא תהיה חמלה ורחמים. ולהפך אי אפשר להיות עובד ה' ושמור שבת מבלי שהדבר יוביל לדאגה לחלש ולמסכן.

שאל אותי פעם חבר למילואים. אני מבין את הרעיון שבשבת לא עובדים, אבל מדוע אי אפשר לצאת לטיול כל המשפחה, הרי דווקא כך נרגיש יותר את החופש והמנוחה. כיהודי עניתי לו בשאלה. האם בדקת פעם כמה אנשים לא נחים בשבת כדי שאתה תוכל לצאת לטייל? עשינו חשבון ביחד. עובדי תחנות הדלק, המצילים, עובדי רשות הטבע והגנים, שוטרים, עובדים בקיוסקים ובמסעדות, עובדי אתרי הבילוי. עובדי ניקיון ועוד רבים טובים. ועדיין לא דברנו על פתיחת בתי עסק ושטחי מסחר.

השבת היא המתנה הגדולה שהביא עם ישראל לעולם. והיא מכינה אותנו לכל העבודה בימות השבוע. שבת מזכירה שכולנו בניו של הקב"ה. השבת דורשת מאתנו כל השבוע לזכור שבסוף יש שבת ובא צריך לדאוג שכל הכפופים לך ינוחו. לכן השבת משפיע על החסד והיחס שלנו לעובדים שלנו לאורך כל השבוע. נתפלל לדברי הנביא ישעיהו אם תשיב משבת רגליך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מכובד, וכבדתו מעשות דרכך, ממצוא חפצך ודבר דבר, אז תתענג על ה' והרכבתך על במותי ארץ.

**הכותב הינו: הרב שלה חברון
ראש הישיבה התיכונית עתניאל ומרבני צהר**

בארגון רבני צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקדם זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון רבני צהר מבוסס על עקרונות של ישרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית.

**ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף באיחוד החברה הישראלית
ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל**

לתרומות ולתמיכה בפעילויות של צהר: 1800-071-414 | www.tzohar.org.il

חפשו אותנו ב-f

